

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Національного агентства
з питань запобігання корупції

20. 10.2020 № 440/20

МЕТОДОЛОГІЯ
проведення антикорупційної експертизи
Національним агентством з питань запобігання корупції

I. Загальні положення

1. Ця Методологія визначає типові критерії та способи оцінки, а також способи виявлення та усунення корупціогенних факторів у проектах нормативно-правових актів, що вносяться на розгляд Кабінету Міністрів України або Верховної Ради України (далі – проекти актів), у тому числі процедури моніторингу Національним агентством з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) проектів актів та чинних нормативно-правових актів (далі – чинні акти).

2. У цій Методології терміни вживаються у таких значеннях:

антикорупційна експертиза (далі – експертиза) – діяльність із виявлення у проектах актів корупціогенних факторів;

дискреційні повноваження – повноваження осіб, уповноважених на виконання функцій держави чи місцевого самоврядування, що надають можливість на власний розсуд визначати повністю або частково зміст чи обсяг рішення, яке приймається органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, або обирати на власний розсуд один з кількох варіантів рішень, передбачених проектом акта, або встановити строки, підстави та порядок прийняття рішення;

експерт Національного агентства – працівник структурного підрозділу апарату Національного агентства, до завдань якого належить проведення експертизи;

корупціогенний фактор – положення проекту акта (чинного акта), які самостійно чи у поєднанні з іншими нормами можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією;

моніторинг проектів актів (чинних актів) – діяльність із виявлення в проекті акта (чинному акті) ознак, що вказують на необхідність проведення експертизи;

профільний комітет Верховної Ради України – комітет Верховної Ради України, який відповідно до предмета відання визначений головним з підготовки і попереднього розгляду проекту акта;

суб'єкт владних повноважень – орган державної влади (у тому числі без статусу юридичної особи), орган місцевого самоврядування, їх посадова чи службова особа, інший суб'єкт при здійсненні ним публічно-владних

управлінських функцій на підставі законодавства, в тому числі при виконанні делегованих повноважень або наданні адміністративних послуг.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про запобігання корупції» (далі – Закон).

II. Процедура проведення експертизи

1. Експертиза складається з таких етапів:

1.1. проведення моніторингу проєктів актів на предмет наявності в них ознак, що вказують на необхідність проведення експертизи;

1.2. проведення експертизи проєкту акта.

2. Першочерговому моніторингу підлягають проєкти актів, які:

2.1. внесені на розгляд Верховної Ради України:

Президентом України;

Кабінетом Міністрів України;

народним депутатом – членом депутатської фракції, що входить до коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України, або депутатської фракції, до складу якої входить більшість народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України і яка відповідно до Конституції України має права коаліції депутатських фракцій у Верховній Раді України;

2.2. стосуються сфер регулювання, визначених у Законах України «Про адміністративні послуги», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», «Про ліцензування видів господарської діяльності», «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», Законі.

3. Моніторинг проєктів актів (чинних актів) здійснюють експерти Національного агентства згідно з додатком 1 до цієї Методології шляхом оцінки наявності таких ознак, що вказують на необхідність проведення експертизи проєкту акта (чинного акта):

3.1. наявність інформації, що надійшла до Національного агентства або була оприлюднена у засобах масової інформації, мережі Інтернет, про загрози чи існуючі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, зокрема щодо наявності конфлікту інтересів у діях осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, стосовно ініціювання розробки та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України або Верховної Ради України відповідного проєкту акта;

3.2. встановлення, що проєкт акта або аналогічний йому за змістом/сферою регулювання проєкт акта раніше був визнаний таким, що містить корупціогенні фактори, а рекомендації попередньої експертизи не були враховані;

3.3. наявність інформації про порушення передбаченого законодавством порядку проведення консультацій з громадськістю щодо проєкту акта або фіктивний характер таких консультацій (непроведення консультацій з громадськістю, обмеження доступу профільних бізнес-асоціацій до публічного

обговорення, неврахування висловлених зауважень без належного обґрунтування тощо);

3.4. наявність у положеннях проєкту акта (чинного акта) ознак корупціогенних факторів, перелік яких наведено в розділі III цієї Методології;

3.5. належність сфери регулювання проєкту акта (чинного акта) до сфер з високим рівнем корупційних ризиків:

3.5.1. визначення порядку надання адміністративних послуг;

3.5.2. ліцензування окремих видів господарської діяльності;

3.5.3. відчуження (у тому числі приватизація) або надання у користування державного чи комунального майна, корпоративних прав держави (територіальних громад) у статутних капіталах господарських товариств;

3.5.4. урегулювання діяльності державних чи комунальних підприємств, підприємств з державними або комунальними інвестиціями;

3.5.5. формування та використання коштів державного або місцевих бюджетів;

3.5.6. встановлення (зміна) порядку проведення конкурсних, тендерних, аукціонних процедур;

3.5.7. здійснення державного нагляду (контролю);

3.5.8. визначення доступу до різних видів суспільно важливої інформації (у т.ч. до державних реєстрів, інформації про використання державних коштів);

3.5.9. урегулювання процедур економічної конкуренції, банкрутства, зміна податкового чи митного законодавства.

4. У разі виявлення за результатами моніторингу проєкту акта (чинного акта) наявності ознак, зазначених у п. 3 цього розділу, у тому числі ознак корупціогенних факторів, приймається одне з таких рішень:

4.1. проведення експертизи проєкту акта Національним агентством (ст. 55 Закону);

4.2. надання Національним агентством пропозицій Міністерству юстиції України щодо включення чинного акта до плану проведення антикорупційної експертизи (ч. 9 ст. 55 Закону).

У випадках виявлення під час здійснення моніторингу чинного акта порушень вимог Закону щодо етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб, захисту викривачів або інших порушень Закону Національне агентство вносить керівнику відповідного органу державної влади припис щодо усунення порушень законодавства (ч. 2 ст. 12 Закону).

5. Проведення експертизи проєкту акта передбачає такі дії:

5.1. направлення листа про початок проведення експертизи проєкту акта до профільного комітету Верховної Ради України та комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання боротьби з корупцією, або до Кабінету Міністрів України, що відповідно до абз. 3 ч. 5 ст. 55 Закону є

підставою для зупинення процедури його розгляду або прийняття, але на строк не більше десяти днів;

5.2. не пізніше наступного робочого дня з дня початку строку проведення експертизи залучення до проведення експертизи представників Громадської ради при Національному агентстві шляхом направлення повідомлення про початок проведення експертизи проєкту акта засобами поштового зв'язку або іншими засобами комунікації;

5.3. отримання, у разі потреби, а також у випадку неврахування розробником проєкту акта, позиції таких заінтересованих суб'єктів:

органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, до повноважень яких буде належати виконання нормативно-правового акта у разі його прийняття;

міжнародних організацій, громадських об'єднань, бізнес-асоціацій, які працюють у сфері регулювання нормативно-правового акта;

підприємств, установ, організацій, які застосовуватимуть, та/або на яких поширюватиметься дія нормативно-правового акта у разі його прийняття.

Інформація про початок проведення експертизи проєкту акта розміщується на офіційному вебсайті Національного агентства та в інших інформаційних ресурсах, а також доводиться до відома заінтересованих суб'єктів, зазначених у цьому підпункті;

5.4. оцінка положень проєкту акта на наявність корупціогенних факторів згідно з додатком 2 до цієї Методології.

6. За результатами експертизи експерт Національного агентства відповідно до розділу IV цієї Методології розробляє рекомендації щодо можливих шляхів усунення виявлених у проєкті акта корупціогенних факторів із зазначенням конкретних способів їх усунення (п. 2 розділу IV цієї Методології).

7. Результати експертизи проєкту акта викладаються у формі висновку Національного агентства відповідно до вимог, визначених у Порядку проведення антикорупційної експертизи Національним агентством, затверджені наказом Національного агентства від 29.07.2020 № 325/20, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 14.08.2020 за № 787/35070.

8. Висновок Національного агентства направляється до профільного комітету Верховної Ради України та комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання боротьби з корупцією, або до Кабінету Міністрів України, а також оприлюднюється на офіційному вебсайті Національного агентства.

9. Комунікація експертизи та її результатів здійснюється у таких формах:

9.1. розміщення інформації про початок проведення експертизи проєкту акта на офіційному вебсайті Національного агентства та в інших інформаційних ресурсах;

9.2. оприлюднення висновку експертизи на офіційному вебсайті Національного агентства;

9.3. підготовка аналітичних оглядів, інфографік для оприлюднення на офіційному вебсайті Національного агентства та в інших інформаційних ресурсах;

9.4. публічне обговорення результатів експертизи;

9.5. інших формах, передбачених законодавством України.

10. Ефективність проведення експертизи визначається шляхом оцінки врахування суб'єктом прийняття відповідного нормативно-правового акта рекомендацій Національного агентства, спрямованих на усунення виявлених у проєктах актів корупційних факторів.

11. Рекомендації Національного агентства вважаються врахованими у разі дотримання однієї з таких умов:

11.1. проєкт акта доопрацьовано та/або прийнято з урахуванням наданих Національним агентством рекомендацій;

11.2. проєкт акта з виявленими Національним агентством корупційними факторами не прийнято (відхилено, відкликано, повернуто на доопрацювання, знято з розгляду тощо).

III. Корупційні фактори

1. До корупційних факторів, що характеризують положення проєкту акта, належать:

1.1. неналежне визначення компетенції органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, повноважень осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зокрема:

1.1.1. встановлення або розширення дискреційних повноважень органу державної влади чи органу місцевого самоврядування або особи, уповноваженої на виконання функцій держави чи місцевого самоврядування, за відсутності визначення вичерпних випадків, підстав, форм, строків, порядку здійснення таких повноважень, контролю за їх здійсненням та відповідальності за можливі зловживання під час їх здійснення.

Приклад: відповідно до ст. 1 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» ліцензія – право суб'єкта господарювання на провадження *виду* господарської діяльності або *частини виду* господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

Натомість проєктом закону пропонується встановити необхідність отримання ліцензії на *об'єкт господарської діяльності* (точка торгівлі, кіоск тощо), що, у свою чергу, порушує вимоги Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та розширює повноваження органу ліцензування щодо надання відповідних ліцензій, отримання за них плати від суб'єктів господарювання та вжиття заходів контролю за дотриманням ліцензійних умов зазначеними суб'єктами господарювання.

Таке положення проєкту закону розширює дискреційні повноваження органу державної влади та створює загрозу корупційних зловживань при

прийнятті управлінських рішень щодо оцінки відповідності діяльності суб'єкта господарювання вимогам законодавства;

1.1.2. перевищення законодавчо встановлених повноважень органу державної влади чи органу місцевого самоврядування.

Приклад: проектом постанови Кабінету Міністрів України передбачено наділення центрального органу виконавчої влади більшим обсягом повноважень, ніж встановлено відповідним законом;

1.1.3. наділення повноваженнями, якими вже наділені інші органи державної влади чи органи місцевого самоврядування або особи, уповноважені на виконання функцій держави чи місцевого самоврядування (дублювання повноважень), що створює невизначеність щодо суб'єкта, на якого вони покладаються.

Приклад: Законом України «Про захист економічної конкуренції» визначено повноваження Антимонопольного комітету України при здійсненні державного контролю щодо захисту економічної конкуренції. Натомість проектом закону пропонується утворити у певній сфері державного регулювання новий регуляторний орган та наділити його широким обсягом дискреційних повноважень у цій сфері (наприклад, повноваження регуляторного органу щодо проведення оцінки стану формування ринку та стану конкуренції на ньому дублює повноваження Антимонопольного комітету України та суперечить Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

У разі прийняття проекту акта таке положення може стати джерелом корупційних ризиків шляхом посилення регуляторного впливу на суб'єктів господарювання та призвести до застосування окремими суб'єктами владних повноважень різних підходів при виконанні владних повноважень;

1.1.4. невинновдане делегування повноважень органів державної влади чи органів місцевого самоврядування суб'єктам приватного права.

Приклад: відповідно до ст. 1 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» державний нагляд (контроль) – це діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища.

Натомість проектом закону пропонується наділити громадську організацію функціями контролю за дотриманням засад провадження певного виду господарської діяльності та надання окремих видів послуг;

1.1.5. необґрунтоване встановлення положень відсильного характеру щодо врегулювання відносин у сферах з високим рівнем корупційних ризиків за допомогою нормативно-правових актів нижчого рівня.

Приклад: у ч. 1 ст. 5 Закону України «Про адміністративні послуги» визначено, що **виключно законами**, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг, встановлюються:

найменування адміністративної послуги та підстави для її одержання;
суб'єкт надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання адміністративної послуги;

перелік та вимоги до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги;

платність або безоплатність надання адміністративної послуги;

граничний строк надання адміністративної послуги;

перелік підстав для відмови у наданні адміністративної послуги.

Натомість проектом закону пропонується встановити, що *порядок надання певних адміністративних послуг встановлюється Кабінетом Міністрів України або уповноваженим органом у відповідній сфері регулювання*;

1.1.6. відсутність переліку видів, форм рішень, що приймаються суб'єктом владних повноважень, а також строків і порядку прийняття рішень у будь-якій сфері правового регулювання, крім надання адміністративних послуг.

Приклад: основним законодавчим актом, яким встановлено єдиний підхід до здійснення контролю за діяльністю суб'єктів господарювання, є Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». Цим Законом встановлено правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб.

Однак проектом закону пропонується *наділити суб'єкта владних повноважень контрольними функціями за дотриманням провадження різних видів господарської діяльності без встановлення його обов'язків та відповідальності під час здійснення заходів нагляду (контролю) та форм рішень, які приймаються суб'єктом владних повноважень за результатом проведення заходів нагляду (контролю)*, що спотворює запроваджений в Україні механізм здійснення контрольних заходів та, як наслідок, створює умови для вчинення корупційних правопорушень;

1.1.7. створення умов для обов'язкового особистого контакту юридичних та фізичних осіб або їх представників із суб'єктом владних повноважень.

Приклад: встановлення у проекті закону вимог щодо неодноразових особистих звернень за отриманням або продовженням строку дії документів дозвільного характеру та відсутність можливості подання/отримання таких документів в електронному вигляді. Це може призвести до збільшення кількості фактів вимагання посадовими особами органів державної влади чи органів місцевого самоврядування неправомірної вигоди за видачу (прискорення видачі) відповідних документів;

1.2. неналежне визначення змісту й обсягу прав чи обов'язків фізичних (юридичних) осіб, зокрема:

1.2.1. нечітка, з порушенням принципу юридичної визначеності, регламентація прав, обов'язків чи відповідальності юридичних та фізичних осіб у будь-якій сфері правового регулювання.

Приклад: у проекті акта нечітко визначені права, обов'язки і відповідальність юридичних та фізичних осіб, що може призвести до різних підходів тлумачення та правозастосування відповідних положень. Є

незавершений механізм правового регулювання окремих процесів та процедур, що не забезпечує стабільність правового статусу особи, сталість правовідносин, гарантування передбачуваності правозастосування;

1.2.2. створення перешкод для одержувачів адміністративних, освітніх, соціальних чи інших послуг, відсутність чи обмеження права на оскарження рішення суб'єкта владних повноважень.

Приклад: включення до нормативно-правового акта, який регулює надання адміністративних послуг, положень щодо:

можливості отримувати додаткові документи органом державної влади чи органом місцевого самоврядування без встановлення чітких підстав з використанням конструкцій «у разі потреби», «якщо працівник органу вважає, що поданих документів недостатньо» тощо;

невичерпного переліку документів з використанням конструкції «інші документи, подання яких необхідне для надання адміністративної послуги»;

можливості відмови у наданні послуги без зазначення чітких підстав з використанням конструкції «інших підстав, встановлених законодавством».

Подібні конструкції утворюють підґрунтя для зловживання посадовими особами органів державної влади чи органів місцевого самоврядування службовим становищем через суб'єктивне тлумачення змісту норм законодавства;

1.2.3. необґрунтоване встановлення пільг, переваг або інших привілеїв для юридичних та фізичних осіб.

Приклад: у проекті закону встановлюються спрощені вимоги до окремого суб'єкта господарювання щодо здійснення діяльності, отримання дозволів, ліцензій тощо порівняно з іншими учасниками ринку;

1.3. юридична колізія в законодавстві (крім передбачених у п.п. 1, 2 цього пункту), зокрема:

1.3.1. суперечність між різними положеннями одного й того ж нормативно-правового акта або між положеннями різних нормативно-правових актів однакової юридичної сили у вирішенні одного й того ж питання, що допускає різне тлумачення норм.

Приклад: проектом закону пропонується запровадити новий документ дозвільного характеру, що не відповідає вимогам, встановленим Законами України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності», оскільки такий дозвіл відсутній у переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затверджені вказаним законом;

1.3.2. невідповідність положень нормативно-правового акта положенням нормативно-правового акта, що має вищу юридичну силу, або міжнародним зобов'язанням України.

Приклад: передбачений проектом закону механізм здійснення відшкодування витрат на забезпечення передбачених у ньому пільг, гарантій та компенсацій суперечить вимогам Конституції України;

1.4. використання правових конструкцій оціночного характеру.

Приклад: використання у проектах законів формулювань, що допускають прийняття управлінських рішень залежно від суб'єктивної оцінки визначених

за їх допомогою критеріїв чи підстав: «*може подати*», «*іншими вимогами*», «*високий рівень*», «*необхідне нормативно-правове регулювання*», «*певні умови*», «*ефективне вжиття передбачених законодавством заходів*», «*відповідні вимоги*», «*достатня інформація*», «*серйозні економічні проблеми*», «*суттєвий вплив*», «*певні послуги*», «*зокрема*»;

1.5. ускладнення реалізації передбачених законодавством заходів із запобігання чи протидії корупції, зокрема:

1.5.1. необґрунтоване застосування до певної категорії осіб винятків з антикорупційних вимог, заборон та обмежень, обмеження здійснення стосовно них контролю, моніторингу, інших заходів щодо запобігання чи протидії корупції.

Приклад: проектом закону необґрунтовано пропонується виключити певну категорію осіб з переліку суб'єктів, на яких поширюється вимога Закону щодо подання декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

1.5.2. запровадження правового регулювання, що надасть змогу уникати кримінальної, адміністративної, дисциплінарної, цивільно-правової відповідальності.

Приклад: у проекті закону необґрунтовано пропонується з переліку видів юридичної відповідальності за порушення законодавства у певній сфері правового регулювання виключити положення про можливість притягнення винних осіб до цивільно-правової та кримінальної відповідальності. Таким чином, у разі прийняття проекту закону особи, винні у порушенні його вимог, нестимуть лише дисциплінарну та адміністративну відповідальність. Водночас чинне законодавство передбачає, що за відповідні порушення винні особи несуть встановлену законом дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову чи кримінальну відповідальність;

1.5.3. звуження змісту чи обсягу існуючих повноважень спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

Приклад: у проекті закону пропонується виключити з переліку повноважень Національного агентства проведення експертизи проєктів актів, що вносяться на розгляд Верховної Ради України або Кабінету Міністрів України.

2. Наведений у цьому розділі перелік корупціогенних факторів не є вичерпним.

IV. Усунення корупціогенних факторів

1. Виявлені корупціогенні фактори можуть бути усунуті шляхом:

1.1. виключення положень проєкту акта, які самостійно чи у поєднанні з іншими нормами можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією;

1.2. удосконалення положень проєкту акта з урахуванням наданих Національним агентством рекомендацій;

1.3. підготовки нового проєкту акта.

2. Для усунення виявлених у проєкті акта корупціогенних факторів Національне агентство може надавати такі рекомендації:

2.1. виключити з проєкту акта положення стосовно дискреційних повноважень або обмежити їх обсяг, зокрема, шляхом зменшення кількості рішень, які суб'єкт владних повноважень може приймати на власний розсуд, та встановлення умов, за яких рішення може бути прийняте у межах законної дискреції;

2.2. передбачити відсутні елементи адміністративної процедури під час застосування дискреційних повноважень, зокрема строки, підстави та порядок прийняття рішень (ст. 5 Закону України «Про адміністративні послуги»);

2.3. виключити з проєкту акта положення відсильного характеру – сформулювати відповідні вимоги та правила, визначити процедури безпосередньо у проєкті акта;

2.4. виключити положення, які стосуються делегування повноважень органів державної влади чи органів місцевого самоврядування суб'єктам приватного права;

2.5. виключити положення, що передбачають особистий контакт фізичних (юридичних) осіб або їх представників із суб'єктом владних повноважень;

2.6. конкретизувати регламентацію прав, обов'язків чи відповідальності осіб, які звертаються за отриманням адміністративної послуги;

2.7. визначити чи уточнити порядок оскарження рішення суб'єкта владних повноважень;

2.8. виключити з проєкту акта положення, які наділяють суб'єктів надання адміністративних послуг правом вимагати від фізичних та юридичних осіб документи або інформацію, що перебувають у володінні суб'єкта надання адміністративних послуг або у володінні державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ або організацій, що належать до сфери їх управління;

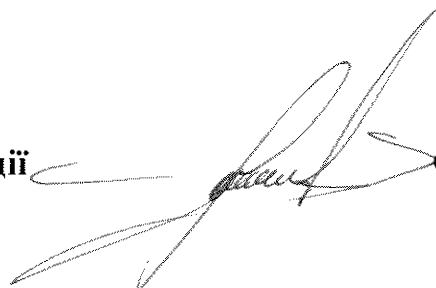
2.9. визначити вичерпний перелік видів та форм рішень, що приймаються суб'єктом владних повноважень, а також строки і порядок прийняття рішень;

2.10. забезпечити належне (завчасне) інформування суб'єктом владних повноважень юридичних та фізичних осіб про вчинення певних дій, прийняття рішень, що стосуються їх прав, обов'язків та законних інтересів;

2.11. усунути юридичні колізії шляхом виключення відповідних положень з тексту проєкту акта;

2.12. інші рекомендації, спрямовані на усунення виявлених корупціогенних факторів, зокрема наведені в додатках 3, 4 до цієї Методології.

**Керівник Департаменту
запобігання та виявлення корупції**

Сергій ДЕРКАЧ

ЧЕК-ЛИСТ
проведення моніторингу проєктів нормативно-правових актів
та чинних нормативно-правових актів

№	Ознаки, що вказують на необхідність проведення антикорупційної експертизи	Підтвердження
1	Наявність інформації, що надійшла до Національного агентства з питань запобігання корупції або була оприлюднена у засобах масової інформації, мережі Інтернет, про загрози чи існуючі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», зокрема щодо наявності конфлікту інтересів у діях осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, стосовно ініціювання розробки та внесення на розгляд Кабінету Міністрів України або Верховної Ради України відповідного проєкту нормативно-правового акта	Так/ні
2	Встановлення, що проєкт нормативно-правового акта або аналогічний йому за змістом/сферою регулювання проєкт акта раніше був визнаний таким, що містить корупціогенні фактори, а рекомендації попередньої антикорупційної експертизи не були враховані	Так/ні
3	Наявність інформації про порушення передбаченого законодавством порядку проведення консультацій з громадськістю щодо проєкту нормативно-правового акта або фіктивний характер таких консультацій (непроведення консультацій з громадськістю, обмеження доступу профільних бізнес-асоціацій до публічного обговорення, неврахування висловлених зауважень без належного обґрунтування тощо)	Так/ні
4	Наявність у положеннях проєкту нормативно-правового акта (чинного нормативно-правового акта) ознак корупціогенних факторів	Так/ні
5	Належність сфери регулювання проєкту нормативно-правового акта (чинного нормативно-правового акта) до сфер з високим рівнем корупційних ризиків	Так/ні Сфери:
	Рішення: 1. Проведення антикорупційної експертизи проєкту нормативно-правового акта. 2. Надання пропозицій Міністерству юстиції України щодо включення чинного нормативно-правового акта до плану проведення антикорупційної експертизи. 3. Внесення припису суб'єкту прийняття нормативно-правового акта у випадках виявлення під час здійснення моніторингу чинного нормативно-правового акта порушень вимог Закону України «Про запобігання корупції» щодо етичної поведінки, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб, захисту викривачів або інших порушень цього Закону	

Посада, прізвище та ім'я експерта Національного агентства з питань запобігання корупції, який здійснював моніторинг

ЧЕК-ЛИСТ

проведення антикорупційної експертизи проєктів нормативно-правових актів

№	Корупціогенні фактори (фактори визнаються корупціогенними, якщо вони можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією)	Підтвердження
1	Неналежне визначення компетенції органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, повноважень осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування	
1.1	Встановлення або розширення дискреційних повноважень органу державної влади чи органу місцевого самоврядування або особи, уповноваженої на виконання функцій держави чи місцевого самоврядування, за відсутності визначення вичерпних випадків, підстав, форм, строків, порядку здійснення таких повноважень, контролю за їх здійсненням та відповідальності за можливі зловживання під час їх здійснення	Так/ні
1.2	Перевищення законодавчо встановлених повноважень органу державної влади чи органу місцевого самоврядування	Так/ні
1.3	Наділення повноваженнями, якими вже наділені інші органи державної влади чи органи місцевого самоврядування або особи, уповноважені на виконання функцій держави чи місцевого самоврядування (дублювання повноважень), що створює невизначеність щодо суб'єкта, на якого вони покладаються	Так/ні
1.4	Невиправдане делегування повноважень органів державної влади чи органів місцевого самоврядування суб'єктам приватного права	Так/ні
1.5	Необґрунтоване встановлення положень відсильного характеру щодо врегулювання відносин у сферах з високим рівнем корупційних ризиків за допомогою нормативно-правових актів нижчого рівня	Так/ні
1.6	Відсутність переліку видів, форм рішень, що приймаються суб'єктом владних повноважень, а також строків і порядку прийняття рішень у будь-якій сфері правового регулювання, крім надання адміністративних послуг	Так/ні
1.7	Створення умов для обов'язкового особистого контакту юридичних та фізичних осіб або їх представників із суб'єктом владних повноважень	Так/ні
2	Неналежне визначення змісту й обсягу прав чи обов'язків фізичних (юридичних) осіб	
2.1	Нечітка, з порушенням принципу юридичної визначеності, регламентація прав, обов'язків чи відповідальності юридичних та фізичних осіб у будь-якій сфері правового регулювання	Так/ні
2.2	Створення перешкод для одержувачів адміністративних, освітніх, соціальних чи інших послуг, відсутність чи обмеження права на	Так/ні

	оскарження рішення суб'єкта владних повноважень	
2.3	Необґрунтоване встановлення пільг, переваг або інших привілеїв для юридичних та фізичних осіб	Так/ні
3	Юридична колізія в законодавстві (крім передбачених пп. 1, 2 цього чек-листа)	
3.1	Суперечність між різними положеннями одного й того ж нормативно-правового акта або між положеннями різних нормативно-правових актів однакової юридичної сили у вирішенні одного й того ж питання, що допускає різне тлумачення норм	Так/ні
3.2	Невідповідність положень нормативно-правового акта положенням нормативно-правового акта, що має вищу юридичну силу, або міжнародним зобов'язанням України	Так/ні
4	Використання правових конструкцій оціночного характеру	Так/ні
5	Ускладнення реалізації передбачених законодавством заходів із запобігання чи протидії корупції	
5.1	Необґрунтоване застосування до певної категорії осіб винятків з антикорупційних вимог, заборон та обмежень, обмеження здійснення стосовно них контролю, моніторингу, інших заходів щодо запобігання чи протидії корупції	Так/ні
5.2	Запровадження правового регулювання, що надасть змогу уникати кримінальної, адміністративної, дисциплінарної, цивільно-правової відповідальності	Так/ні
5.3	Звуження змісту чи обсягу існуючих повноважень спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції	Так/ні

Посада, прізвище та ім'я експерта Національного агентства з питань запобігання корупції, який здійснював антикорупційну експертизу

Типові корупціогенні фактори та рекомендації, спрямовані на їх усунення, з урахуванням вимог законів України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про адміністративні послуги», «Про ліцензування видів господарської діяльності»

Корупціогенні фактори	Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»	Закон України «Про адміністративні послуги»	Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності»	Рекомендації, спрямовані на усунення корупціогенних факторів у проєкті закону
1.	<i>Виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються:</i>	<i>Виключно законами, які регулюють суспільні відносини щодо надання адміністративних послуг, встановлюються:</i>	<i>Виключно законами визначаються:</i>	
1) відсутність вичерпного переліку документів, що подаються для отримання послуги	перелік та вимоги до документів, які суб'єкту господарювання необхідно подати для одержання документа дозвільного характеру (ч. 1 ст. 4)	перелік та вимоги до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги (п. 3 ч. 1 ст. 5)		Визначити у проєкті закону вичерпний перелік документів, що подаються для отримання послуги
2) відсутність переліку підстав для одержання послуги	необхідність одержання документів дозвільного характеру	найменування адміністративної послуги	підстави для видачі ліцензії; залишення заяви про отримання	Визначити підстави для

	характеру та їх види (ч. 1 ст. 4)	та підстави для її одержання (п. 1 ч. 1 ст. 5)	ліцензії без розгляду (п. 3 ч. 1 ст. 3)	одержання послуги
3) відсутність суб'єкта надання послуги	дозвільний орган, уповноважений видавати документ дозвільного характеру (ч. 1 ст. 4)	суб'єкт надання адміністративної послуги та його повноваження щодо надання адміністративної послуги (п. 2 ч. 1 ст. 5)		Визначити суб'єкта надання послуги
4) відсутність переліку підстав для відмови, переоформлення, анулювання документа дозвільного характеру	вичерпний перелік підстав для відмови у видачі, переоформлення, анулювання документа дозвільного характеру (ч. 1 ст. 4)	перелік підстав для відмови у наданні адміністративної послуги (п. 6 ч. 1 ст. 5)	відмова у видачі ліцензії, переоформлення ліцензії, зупинення, відновлення дії ліцензії повністю або частково, анулювання ліцензії повністю або частково (п. 3 ч. 1 ст. 3)	Визначити підстави для відмови, переоформлення, анулювання документа дозвільного характеру
5) відсутність строків надання послуги або відмови в її наданні	строк видачі документа дозвільного характеру або відмови у його видачі (ч. 1 ст. 4)	граничний строк надання адміністративної послуги (п. 5 ч. 1 ст. 5)	строки прийняття та набрання чинності рішеннями органів ліцензування (п. 3 ч. 1 ст. 3)	Визначити строки надання послуги або відмови в її наданні
6) відсутність положень щодо платності або безоплатності надання послуги	платність або безоплатність видачі (переоформлення, анулювання) документа дозвільного характеру (ч. 1 ст. 4)	платність або безоплатність надання адміністративної послуги (п. 4 ч. 1 ст. 5)		Визначити положення щодо платності або безоплатності надання послуги
7) документ дозвільного характеру, який необхідно отримати, відсутній в	перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності (ч. 1 ст. 4)		види господарської діяльності, на здійснення яких державний колегіальний орган видає	Виключити необхідність отримання документа

<p>Законі України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».</p> <p>Запроваджується новий вид діяльності, що ліцензується, без внесення відповідних змін до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності»</p>			<p>ліцензії, встановлюються цим Законом (ч. 1 ст. 6)</p>	<p>дозвільного характеру, не внесеного до зазначеного Переліку.</p> <p>Виключити із проекту закону новий вид діяльності, що ліцензується, або передбачити внесення змін до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності»</p>
<p>2. Запропонований строк отримання документа дозвільного характеру, адміністративної послуги або ліцензії не відповідає вимогам спеціальних законів</p>	<p>Строк видачі документів дозвільного характеру становить десять робочих днів, якщо інше не встановлено законом. Документи дозвільного характеру видаються безоплатно, на необмежений строк, якщо інше не встановлено законом (ч. 1 ст. 4¹)</p>	<p>Граничний строк надання адміністративної послуги визначається законом. У разі якщо законом не визначено граничний строк надання адміністративної послуги, цей строк не може перевищувати 30 календарних днів з дня подання суб'єктом звернення заяви та документів, необхідних для отримання послуги (чч. 1, 2 ст. 10)</p>	<p>Строк прийняття рішення про видачу ліцензії або про відмову в її видачі становить десять робочих днів з дня одержання органом ліцензування заяви про отримання ліцензії (ч. 8 ст. 13)</p>	<p>Привести строк отримання документа дозвільного характеру, адміністративної послуги або ліцензії у відповідність до вимог спеціальних законів</p>

<p>3. Розширення переліку підстав для відмови у видачі документа дозвільного характеру або ліцензії</p>	<p>Підставами для відмови у видачі документа дозвільного характеру є: подання суб'єктом господарювання неповного пакета документів, необхідних для одержання документа дозвільного характеру, згідно із встановленим вичерпним переліком; виявлення в документах, поданих суб'єктом господарювання, недостовірних відомостей; негативний висновок за результатами проведених експертиз та обстежень або інших наукових і технічних оцінок, необхідних для видачі документа дозвільного характеру. Законом можуть встановлюватися інші підстави для відмови у видачі документа дозвільного характеру. Відмова у видачі документа дозвільного характеру за підставами, не передбаченими законами, не допускається (ч. 5 ст. 4¹)</p>		<p>Підставою для прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії за результатом розгляду заяви про отримання ліцензії є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) встановлення невідповідності здобувача ліцензії ліцензійним умовам; 2) виявлення недостовірності даних у підтвердних документах, поданих здобувачем ліцензії. Виявленням недостовірності даних у підтвердних документах, поданих суб'єктом господарювання до органу ліцензування, є встановлення наявності розбіжності між даними у підтвердних документах та фактичним станом цього суб'єкта господарювання на момент подання документів. Не вважаються недостовірними дані, підстава наведення яких суб'єктом господарювання не могла бути для нього завідомо неналежною; 3) наявність в органу ліцензування інформації про рішення суду щодо здобувача ліцензії, що забороняє йому провадити окремий вид господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, та 	<p>Привести підстави для відмови у видачі документа дозвільного характеру або ліцензії у відповідність до спеціальних законів</p>
--	--	--	--	---

			набрало законної сили відповідно до Кодексу адміністративного судочинства (ч. 3 ст. 13)	
4. Невідповідність строку повторного подання документів після відмови у видачі для отримання документа дозвільного характеру або ліцензії строкам, установленим у спеціальних законах.	У разі усунення суб'єктом господарювання причин, що стали підставою для відмови у видачі документа дозвільного характеру, повторний розгляд документів здійснюється дозвільним органом у строк, що не перевищує п'яти робочих днів з дня отримання відповідної заяви суб'єкта господарювання, документів, необхідних для видачі документа дозвільного характеру, і документів, які засвідчують усунення причин, що стали підставою для відмови у видачі документа дозвільного характеру, якщо інше не встановлено законом (ч. 5 ст. 4¹)		У разі відмови у видачі ліцензії на підставі пункту 1 частини третьої цієї статті здобувач ліцензії може подати до органу ліцензування нову заяву про отримання ліцензії після усунення причин, що стали підставою для прийняття такого рішення. У разі відмови у видачі ліцензії на підставі пункту 2 частини третьої цієї статті суб'єкт господарювання може подати до органу ліцензування нову заяву про отримання ліцензії не раніше ніж через три місяці з дати прийняття відповідного рішення про відмову (чч. 4, 5 ст. 13)	Привести строки повторного подання документів після відмови у видачі документа дозвільного характеру або ліцензії у відповідність до вимог спеціальних законів
5. Встановлення причин для повторної відмови у видачі документа, які не були зазначені у	При повторному розгляді документів не допускається відмова у видачі документа		При повторному розгляді документів не допускається відмова у видачі ліцензії з причин, раніше не зазначених у	Виключити зазначену норму із проекту закону

письмовому повідомленні про відмову.	дозвільного характеру з причин, раніше не зазначених у письмовому повідомленні заявнику (за винятком неусунення чи усунення не в повному обсязі заявником причин, що стали підставою для попередньої відмови) (ч. 5 ст. 4 ¹)		рішенні про відмову у видачі ліцензії (крім неусунення чи усунення не в повному обсязі здобувачем ліцензії причин, що стали підставою для попередньої відмови; наявності в новій інформації, поданій здобувачем ліцензії, підстав для прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії) за умови, що на момент повторного розгляду раніше подані документи зберегли свою актуальність (ч. 1 ст. 13)	
6. Запровадження невичерпного переліку підстав для анулювання документа дозвільного характеру чи ліцензії або розширення випадків анулювання таких документів	Дозвільний орган анулює документ дозвільного характеру з таких підстав: звернення суб'єкта господарювання із заявою про анулювання документа дозвільного характеру; наявність в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про припинення юридичної особи шляхом злиття, приєднання, поділу, перетворення та ліквідації, якщо інше не встановлено законом;		Підставою для прийняття органом ліцензування рішення про зупинення дії ліцензії повністю або частково є: 1) заява ліцензіата про зупинення власної ліцензії повністю або частково. Не є підставою для зупинення дії ліцензії заява ліцензіата про зупинення власної ліцензії повністю або частково, поданої після видання органом ліцензування розпорядчого документа про проведення перевірки додержання цим ліцензіатом ліцензійних умов і до закінчення строку: перевірки та усунення порушень ліцензійних умов (у разі їх наявності);	Виключити норми щодо анулювання документа дозвільного характеру чи ліцензії, які не відповідають спеціальним законам

	наявність в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей про припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця (ч. 7 ст. 4 ¹)		протягом 30 робочих днів після закінчення спливу строку виконання ліцензіатом розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов (крім випадку видання протягом цього строку органом ліцензування розпорядчого документа про проведення позапланової перевірки виконання ліцензіатом розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов); 2) акт про невиконання розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов провадження виду господарської діяльності (частини виду господарської діяльності); 3) несплата за видачу ліцензії (ч. 2 ст. 16)	
7. Запровадження лише письмової форми подання заяви для отримання адміністративної послуги або ліцензії		Заява на отримання адміністративної послуги подається в письмовій, усній чи електронній формі. Письмова заява може бути подана суб'єкту надання адміністративної послуги особисто суб'єктом звернення або його представником (законним представником), надіслана поштою, а в разі надання	Документи, подання яких до органу ліцензування передбачено цим Законом, можуть бути подані до органу ліцензування за вибором здобувача ліцензії, ліцензіата: 1) нарочно; 2) поштовим відправленням з описом вкладення; 3) в електронній формі в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (ч. 1 ст. 10)	Привести у відповідність положення проекту закону до положень, які передбачають можливість подання заяви у формах, передбачених спеціальними законами

		адміністративних послуг в електронній формі – через Єдиний державний портал адміністративних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи державних органів та органів місцевого самоврядування (ч. 4 ст. 9)		
8. Встановлення обов'язку подавати документи, які знаходяться у володінні суб'єкта надання послуг або у володінні державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ або організацій, що належать до сфери їх управління		Суб'єкт надання адміністративної послуги не може вимагати від суб'єкта звернення документи або інформацію, що перебувають у володінні суб'єкта надання адміністративних послуг або у володінні державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ або організацій, що належать до сфери їх управління (ч. 7 ст. 9)	Забороняється вимагання органами ліцензування надання документів з державних паперових або електронних інформаційних ресурсів (п. 3 ч. 1 ст. 3)	Виключити відповідні положення із тексту проекту закону
9. Встановлення під час отримання послуги додаткової плати за вартість бланків, довідок, витягів, експертиз тощо		Плата за надання адміністративної послуги (адміністративний збір) вноситься суб'єктом звернення одноразово за	За видачу ліцензії справляється разова плата в розмірі одного прожиткового мінімуму, виходячи з розміру прожиткового мінімуму для	Виключити відповідні положення із проекту закону

		<p>весь комплекс дій та рішень суб'єкта надання адміністративних послуг, необхідних для отримання адміністративної послуги (включаючи вартість бланків, експертиз, здійснюваних суб'єктом надання адміністративної послуги, отримання витягів з реєстрів тощо).</p> <p>Стягнення за надання адміністративних послуг будь-яких додаткових не передбачених законом платежів або вимагання сплати будь-яких додаткових коштів забороняється (чч. 5, 6 ст. 11)</p>	<p>працездатних осіб, що діє на день прийняття органом ліцензування рішення про видачу ліцензії, якщо інший розмір плати не встановлений законом (ч. 1 ст. 14)</p>	
<p>10. Розширення або звуження провадження виду господарської діяльності ліцензіатом на рівні підзаконних нормативно-правових актів</p>			<p>Виключно законами визначаються розширення та звуження провадження виду господарської діяльності ліцензіатом (п. 3 ч. 1 ст. 3)</p>	<p>Визначити випадки розширення або звуження провадження виду господарської діяльності ліцензіатом на законодавчому рівні</p>

11. Встановлення у проєкті закону додаткових повноважень органу ліцензування			Повноваження спеціально уповноваженого органу з питань ліцензування, Експертно-апеляційної ради з питань ліцензування поширюються на сферу ліцензування всіх видів господарської діяльності, визначаються виключно цим Законом і не можуть бути обмежені іншими законами (п. 3 ч. 1 ст. 3)	Виключити положення щодо розширення повноважень органу ліцензування із проєкту закону
---	--	--	---	---

Типові корупціогенні фактори та рекомендації, спрямовані на їх усунення, з урахуванням вимог Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»

Корупціогенні фактори	Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»	Рекомендації, спрямовані на усунення корупціогенних факторів у проєкті закону
1. <i>Виключно законами встановлюються:</i>		
1) відсутність у проєкті закону назви органу, уповноваженого здійснювати державний нагляд (контроль) або надання таких повноважень органу на рівні підзаконного акта	органи, уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності (абз. 2 ч. 4 ст. 4)	Визначити у проєкті закону орган, уповноважений здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності
2) відсутність назви виду господарської діяльності, щодо якого планується здійснювати державний нагляд (контроль)	види господарської діяльності, які є предметом державного нагляду (контролю) (абз. 3 ч. 4 ст. 4)	Визначити вид господарської діяльності, щодо якого планується здійснювати державний нагляд (контроль)
3) перевищення повноважень органів державного нагляду (контролю)	повноваження органів державного нагляду (контролю) щодо зупинення виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг (абз. 4 ч. 4 ст. 4)	Чітко визначити повноваження органів державного нагляду (контролю), мінімізувавши необхідність втручання у діяльність суб'єкта господарювання
4) відсутність вичерпного переліку підстав для зупинення господарської діяльності	вичерпний перелік підстав для зупинення господарської діяльності (абз. 5 ч. 4 ст. 4) . Виробництво (виготовлення) або реалізація продукції, виконання робіт, надання послуг суб'єктами господарювання можуть бути	Визначити вичерпний перелік підстав для зупинення господарської діяльності

	зупинені повністю або частково виключно за рішенням суду (абз. 1 ч. 5 ст. 4)	
5) відсутність назви заходу державного нагляду (контролю) – планова чи позапланова перевірка. Відсутність актів перевірки. Відсутність форми заходу – перевірка, огляд, ревізія, обстеження тощо	спосіб та форми здійснення заходів здійснення державного нагляду (контролю) (абз. 6 ч. 4 ст. 4)	Визначити спосіб (процедуру здійснення державного нагляду (контролю)) та форми здійснення заходів здійснення державного нагляду (контролю) (перевірки, ревізії, огляди, обстеження тощо)
6) відсутність переліку порушень, за які передбачено відповідні санкції, або такий перелік не є вичерпним	санкції за порушення вимог законодавства і перелік порушень, які є підставою для видачі органом державного нагляду (контролю) припису, розпорядження або іншого розпорядчого документа (абз. 7 ч. 4 ст. 4)	Визначити перелік порушень вимог законодавства, які є підставою для видачі припису та застосування санкцій
2. Дублювання повноважень органів державного нагляду (контролю)	Неприпустимість дублювання повноважень органів державного нагляду (контролю) та неприпустимість здійснення заходів державного нагляду (контролю) різними органами державного нагляду (контролю) з одного й того самого питання (абз. 9 ст. 3)	Виключити положення, що стосуються дублювання функцій органів виконавчої влади з нагляду (контролю)
3. Встановлення положень, які дозволяють контролюючому органу здійснювати контрольні заходи у святкові (неробочі) дні та у будь-який час за відсутності суб'єкта господарювання	Планові та позапланові заходи здійснюються в робочий час суб'єкта господарювання, встановлений його правилами внутрішнього трудового розпорядку (ч. 3 ст. 4)	Виключити положення, які передбачають здійснення державного нагляду (контролю) у будь-який час та за відсутності суб'єкта господарювання, або встановлення вичерпного переліку випадків та підстав для зупинення діяльності суб'єктів господарювання у разі, коли така діяльність негативно впливає на життя і здоров'я населення чи довкілля, і лише тієї частини виробництва, яка завдає такого впливу
4. Розширення переліку підстав для проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю)	Підставами для здійснення позапланових заходів є: подання суб'єктом господарювання письмової заяви до відповідного органу державного нагляду	Виключити підстави для проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю), які відмінні від встановлених у Законі України «Про основні засади

	<p>(контролю) про здійснення заходу державного нагляду (контролю) за його бажанням; виявлення та підтвердження недостовірності даних, заявлених суб'єктом господарювання у документі обов'язкової звітності, крім випадків, встановлених цим Законом;</p> <p>перевірка виконання суб'єктом господарювання приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог законодавства;</p> <p>звернення фізичної особи (фізичних осіб) про порушення, що спричинило шкоду її (їхнім) правам, законним інтересам, життю чи здоров'ю, навколишньому природному середовищу чи безпеці держави;</p> <p>неподання суб'єктом господарювання документів обов'язкової звітності за два звітні періоди підряд без поважних причин або без надання письмових пояснень про причини, що перешкоджали поданню таких документів;</p> <p>доручення Прем'єр-міністра України про перевірку суб'єктів господарювання у відповідній сфері у зв'язку з виявленими системними порушеннями та/або настанням події, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави;</p>	<p>державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»</p>
--	--	--

	<p>настання аварії, смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку або професійного захворювання, що було пов'язано з діяльністю суб'єкта господарювання.</p> <p>Проведення позапланових заходів з інших підстав, крім передбачених цією статтею, забороняється, крім позапланових заходів, передбачених частиною четвертою статті 2 цього Закону (чч. 1, 2 ст. 6)</p>	
<p>5. Запровадження нових ступенів ризиків (наприклад – найвищого) та скорочення періодичності проведення планових заходів здійснення державного нагляду (контролю)</p>	<p>З урахуванням значення прийнятного ризику всі суб'єкти господарювання, що підлягають нагляду (контролю), належать до одного з трьох ступенів ризику: високий, середній або незначний (абз. 4 ч. 2 ст. 5)</p> <p>Планові заходи державного нагляду (контролю) здійснюються органом державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів господарювання, яка віднесена:</p> <p>до високого ступеня ризику – не частіше одного разу на два роки;</p> <p>до середнього ступеня ризику – не частіше одного разу на три роки;</p> <p>до незначного ступеня ризику – не частіше одного разу на п'ять років (абз. 11 ч. 2 ст. 5)</p>	<p>Виключити із проекту закону положення, що суперечать Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»</p>
<p>6. Встановлення у проекті закону штрафних санкцій за недопущення на перевірку посадових осіб органу державного нагляду (контролю)</p>	<p>Органи державного нагляду (контролю) здійснюють планові заходи з державного нагляду (контролю) за умови письмового повідомлення суб'єкта господарювання про проведення планового заходу не пізніш як за десять днів до дня здійснення цього заходу (абз. 1 ч. 4 ст. 5)</p>	<p>Передбачити у проекті закону право суб'єкта господарювання не допускати посадову особу органу державного нагляду (контролю) на перевірку у разі неотримання ним повідомлення про проведення планового заходу</p>

7. Відсутність вичерпного переліку питань для здійснення позапланового заходу державного нагляду (контролю)	Під час проведення позапланового заходу з'ясовуються лише ті питання, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цього заходу, з обов'язковим зазначенням цих питань у посвідченні (направленні) на проведення заходу державного нагляду (контролю) (абз. 10 ч. 1 ст. 6)	Передбачити вичерпний перелік питань для здійснення позапланового заходу державного нагляду (контролю)
8. Встановлення строку позапланового заходу державного нагляду (контролю), який не відповідає Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»	Строк здійснення позапланового заходу не може перевищувати десяти робочих днів, а щодо суб'єктів малого підприємництва – двох робочих днів. Продовження строку здійснення позапланового заходу не допускається (ч. 4 ст. 6)	Привести положення проекту закону щодо строків проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю) у відповідність до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»
9. Запровадження окремої інтегрованої системи державного нагляду (контролю) з обмеженим переліком відомостей про заходи державного нагляду (контролю) в окремій сфері правового регулювання	Органи державного нагляду (контролю) зобов'язані оприлюднювати на своїх офіційних веб-сайтах та вносити до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю) визначені законом відомості про здійснені заходи державного нагляду (контролю) (абз. 1 ч. 4 ст. 8)	Виключити відповідні положення як такі, що не відповідають Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»
10. Неодноразове проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) за одними й тими ж фактами, що вже були підставою для проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю)	Повторне проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю) за тим самим фактом (фактами), що був (були) підставою для проведеного позапланового заходу державного нагляду (контролю), забороняється (абз. 11 ч. 1 ст. 6)	Виключити положення, які передбачають можливість проведення повторних позапланових заходів за одними і тими самими фактами, що вже були підставою для проведення позапланового заходу державного нагляду (контролю)